

רב הונא בריה דרב יהושע אמר: ר"ל
אפילו תימא - דלא שרי להו,
כל אגד שאינו עשוי לטלטלו - לא שמיה אגד.

אמר רבי אבא אמר שמואל:
ירקות שאמרו חכמים (פסחים ב: 1):
אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח -
מביאין את הטומאה,
ואין חוצצין בפני הטומאה,
ופוסלין בסוכה משום אור.
מאי טעמא?
כיון דלכי יבשי פרכי ונפלי,
כמאן דליתנהו דמי.

ואמר רבי אבא אמר רב הונא:
הבוצר לגת - אין לו ידות;
ורב מנשיא בר גדא אמר רב הונא:
הקוצר לסכך - אין לו ידות.
מאן דאמר: קוצר,
כל שכן בוצר,
דלא ניחא ליה דנימציייה ר"ל לחמריה.

מאן דאמר: בוצר,
אבל ר"ל קוצר יש לו ידות,
דניחא ליה דליסכך בהו,
כי היכי דלא ליבדרן.

נימא דרב מנשיא בר גדא תנאי היא,
דתנאי:
סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים,
קשין ובהן שבלים, מכבדות ובהן תמרים,
כולן אם פסולת מרובה על האוכלין - כשרין, ר"ל

ואם לאו - פסולין; ר"ל
אחרים אומרים:
עד שיהו קשין מרובין על הידות ועל האוכלין;
מאי לאו בהא קא מפלגי -
דמר סבר - יש להן ידות,
ומר סבר - אין להן ידות?
לרבי אבא - ודאי תנאי היא;
לרב מנשיא בר גדא - מי לימא תנאי היא?

אמר לך רב מנשיא בר גדא - ר"ל
דכולי עלמא סברי -
הקוצר לסכך - אין לו ידות,
והכא במאי עסקינן?
כגון שקצרין ר"ל לאכילה, ונמלך עליהן לסיכוך.

אי הכי - ר"ל
מאי טעמייהו דרבנן?
וכי תימא קסברי רבנן -
כיון דנמלך עליהן לסיכוך - בטלה ליה מחשבתו;
ומי בטלה ליה מחשבתו ר"ל בהכי?
והתנן (כלים כה: ט):
יד. כל הכלים • יורדין לידי טומאתן ר"ל במחשבה,
ואין עולין מידי ר"ל טומאתן אלא בשינוי מעשה;
מעשה מבטל - ר"ל
מיד מעשה ומיד מחשבה,
מחשבה אינה מבטלת - ר"ל
לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה!

וכי תימא -
הני מילי - כלים דחשיבי,
אבל ידות דלצורך אכילה נינהו -
במחשבה נחת, ובמחשבה סלקי; ר"ל

רש"י

היא: סוכי תאנים. ענפי תאנים: פרכילין. זמורות: מכבדות. ענפי
דקל: כשירין. לסכך: על הידות. כדי בית יד סמוך לאוכל אף הוא צריך
ביטול שגם הוא מקבל טומאה: לרבי אבא. דאמר בוצר אין לו ידות אבל
קוצר יש לו ודאי תנאי היא על כרחיה מבעי למימר אנא דאמרי כאחרים דאמרי
יש לו דאילו תנא קמא לא מיתוקם כוותיה דהא אמר אין לו ואי בקוצר לאכילה
ונמלך לסיכוך כל שכן דהוה ליה למימר יש לו וקאמר אין לו הלכך לא מיתוקמא
כרבי אבא: אלא לרב מנשיא. דאמר קוצר לסכך אין לו מי מידחיק לאוקמי
מילתיה כתנאי ולמימר אנא אמרי כתנא קמא ואחרים פליגי או מוקמינן למתניתין
בקוצר לאכילה ונמלך לסכך ומשום הכי אמרי אחרים דיש לו ידות אבל בקוצר
לסכך אחרים מודו נמי דאין לו: ומי בטלה מחשבה. קבלת טומאה בהכי
ואפילו לא נטמאו קודם שנמלך מיהו ירדה להן תורת קבלת טומאה על ידי
מחשבה ראשונה ומי בטלה קמייתא במחשבה בתרייתא: יורדין לידי
טומאה במחשבה. מי שחשב עליו שזה יהא גמר מלאכתן כגון שעבדו לדרגש
או לדולבקי כיון שעבדו מקבל טומאה ואלמלי עיבדו לרצועות וסנדלין אין
מקבלים טומאה עד שיגמרו למלאכת הסנדלין: ואין עולים מטומאתן.
ממחשבת תורת קבלת טומאה אין עולין במחשבה כגון עיבדו לשלחן ולדרגש
וחישב עליו לרצועות וסנדלין אין מחשבתו מבטלתן מתורת קבלת טומאה:
אלא בשינוי מעשה. עד שיתן בו איזמל: מעשה מבטל מידי מעשה. אפילו
עשה בו מעשה מוכיח מתחילה לשלחן כגון שקיצעו סביבותיו ליפותו כיון שנתן
איזמל בו לחתכו לסנדלין מבטל מעשה ראשון וכל שכן שמוציא מידי מחשבה
שלא היה בה מעשה: וכי תימא הני מילי. דלא מבטלין בתרייתא לקמייתא
בכלים דחשיבי ומשיצא עליו שם כלי במחשבה אינה נוחה להפקיע שמה:

שאינו עשוי לטלטלו. כגון זה שמשותף קשר העליון אם אתה מטלטלו הוא
ניתק מאליו שאין לו אלא פיו קלוע כמין גדיל לאחוז את הנצרים: ירקות
שאמרו חכמים. בפסח שאדם יוצא בהן ידי מרור חזרת ועולשין ושאר
חברותיהן דקות הם טינב"ש בלע"ז הלכך אין חוצצין בפני הטומאה אם סיכך
בהן גג ומדרבנן הוא דגזור עלייהו שלא יסמכו עליהן לחוץ בפני הטומאה דלמא
סמכי עלייהו וכי יבשי נמי מיהו בעודן לחין חוצצין מדאורייתא משום דלא
מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו (דאי מקבלי טומאה לא חייצי בפני
הטומאה) ולכי יבשי אין חציצתן חציצה כדמפרש דמפרכי ונפלי: ומביאין
את הטומאה. בעודן לחין וכל כמה דלא יבשי אהל הוא מדאורייתא:
ופוסלין בסוכה משום אור. כשיעור שאויר פוסל בה דהיינו בשלשה טפחים
כדאמרינן לקמן בפירקין (יז). אויר בשלשה ולא משערינן להו לפסול כשיעור
שאר סכך פסול דאוכל הראוי לקבל טומאה הוא וסכך פסול אינו פוסל אלא
בארבעה טפחים באמצע וארבע אמות מן הצד אלא כי אויר דיינינן להו לחומרא
ובשלשה: הבוצר לגת. הבוצר ענבים לדרוך אותם אין להם ידות להביא העץ
טומאה על האוכל לפי שאינו צריך לבית אחיזה ולא ניחא ליה בהן וכי אתרב
ידות לטומאה בהעור והרוטב (חולין קיז). הני מילי ביד הצריכה או בכלי או
באוכל: הקוצר לסכך. אין הקשין מביאין טומאה על האוכל דלא ניחא ליה
בחיבורין דאוכל בסכך לא מיבעי ואי לאו דפסולת מרובה עליו הוה פסיל לה
לסוכה: מאן דאמר. דקוצר לסכך אין לו ידות: כל שכן בוצר. לגת דלא
ניחא ליה בהנך ידות: דנמציייה לחמריה. מוצצות את היין ומפסידות:
דלא ליבדרן. ניחא ליה באוכל המחובר בהן שאם יבדיל ראשי שבלים מן הקשים
שמה יתפזרו וילכו לאיבוד: נימא דרב מנשיא. דאמר קוצר אין לו ידות תנאי